

LA INCORPORACIÓ DEL VOT DE LES DONES

La Segona República Espanyola (1931-1936) fa efectiu el sufragi universal

Cua per exercir el vot a les eleccions de diputats a les Corts de la República [19de novembre de 1933].

Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1944

Objectius

- 1- Realitzar una aproximació a la incorporació del vot de les dones durant la II República espanyola.
- 2- Observar els obstacles i oposicions que es va trobar aquesta reforma.
- 3- Saber definir els diferents tipus de sufragi.
- 4- Contextualitzar el procés d'incorporació del vot de les dones en una perspectiva general de diferents països i diferents èpoques.
- 5- Fer una aproximació a altres reformes endegades per la República que afectaven especialment les dones.
- 6- Aprendre a analitzar documents fotogràfics, textos legislatius i d'opinió de contemporanis.

Descripció de la proposta

Les activitats estan pensades per comprendre com va ser la incorporació del sufragi femení a Espanya, amb els obstacles i resistències que es va trobar. Es para especial atenció al contrast de les opinions que va generar el debat parlamentari.

També s'esclareixen conceptes com sufragi universal i s'investiga sobre la seva aplicació fent una comparativa amb altres països del món. Així, es contextualitza i valoritza les reformes fetes en defensa de les dones per la Segona República Espanyola.

Aspectes didàctics i metodològics

Les activitats s'han pensat per ser realitzades com un treball individual de recerca que, en alguns apartats detallats, es requereix de la posada en comú i debat d'idees entre els membres del grup-classe.

Recursos emprats

- Dossier d'activitats en el que s'aporten o enllacen totes les activitats i documents necessaris.
- Dos documents fotogràfics de cues davant col·legis electorals en diferents eleccions que van tenir lloc durant la II República.
- Fitxes de procediments editades per l'ANC que publicades al [blog SDANC Recursos](#) , i a les quals s'accedeix des del quadern d'activitats mitjançant enllaços.
- Textos legislatius extrets de pàgines oficials com el [Boletín Oficial del Estado](#).
- Citacions de polítics i periodistes extretes de la bibliografia referenciada.

Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada

Continguts: ESO_4 i 2n de Batxillerat

Competències bàsiques:

- Competències comunicatives: Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
- Competències metodològiques: Tractament de la informació i competència digital, competència d'aprendre a aprendre.
- Competències personals: competència d'autonomia i iniciativa personal, competència social i ciutadana

Competències específiques de la matèria:

Dimensió històrica:

- Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica
- Aplicar els procediments de la recerca històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat
- Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació

- Identificar i valorar la identitat individual i col·lectiva per comprendre la seva intervenció en la construcció de subjectes històrics
- Interpretar que el present és producte del passat, per comprendre que el futur és fruit de les decisions i accions actuals
- Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític
- Participar activament i de manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica
- Pronunciar-se i comprometre's en la defensa de la justícia, la llibertat i la igualtat entre homes i dones .

Continguts Clau

- CC1. Textos de les ciències socials: descripció, explicació, justificació, interpretació i argumentació, i vocabulari propi.
- CC2. Estratègies comunicatives en situacions d'interacció oral, exposició, comunicació de resultats i debats.
- CC6. Vincles entre el passat, el present i el futur. L'empatia històrica.
- CC8. Caracterització de les societats del passat. Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques. Arrels històriques de la contemporaneïtat.
- CC9. El passat i el present de Catalunya en el context d'Espanya i d'Europa.
- CC11. Les dones en la història i en les societats actuals.
- CC13. Anàlisi d'imatges com a fonts històriques, referents estètics i interpretacions de la realitat. Ús i descodificació de llenguatges icònics, simbòlics i audiovisuals.
- CC26. Funcionament del sistema democràtic. Canals de participació ciutadana. Responsabilitat i compromís cívics. Els reptes de la democràcia actual.
- CC27. Drets humans. Deures de la ciutadania democràtica.
- CC28. Situacions de desigualtat.

Esquema i Temporització

Temporització estimada: 4 sessions.

- 1- Breu introducció a l'activitat. (1a sessió)
- 2- Ens situem:
 - 2.1. Comparar dues fotografies: una en les que es veu una cua per votar formada només per homes i una altra en la que hi ha homes i dones. (1a sessió)
 - 2.2. Definició de conceptes (sufragi universal, censatari, masculí...). (1a/2a sessió)
 - 2.3. Observar en detall el concepte de sufragi universal. (2a sessió)
- 3- Investigar: la incorporació del vot de les dones a Espanya.
 - 3.1. La incorporació del vot de les dones durant la II República.(2a sessió)
- 4- Aprofundir: el debat entorn el La incorporació del vot de les dones durant la II República.

- 4.1. Els posicionaments del debat (3a sessió).
- 4.2. Conclusions de del debat (3a sessions)
- 5- Altres reformes que afectaven especialment les dones.(3a /4a sessió)
- 6- Conclusions.(3a/4a sessió)

Alumnat a qui s'adreça especialment

Alumnes de 4t d'ESO i 2n de Batxillerat. Es podria treballar també a 1r de batxillerat en l'assignatura Història del Món Contemporani.

Documents adjunts

Dossier d'activitats: [enllaç](#)

Bibliografia

Capellà, M., *Dones republicanes: testimonis de la història oculta*, Lleonard Muntaner, Palma de Mallorca: 2013.

Fagoaga, C. i Saavedra, P., *Clara Campoamor: la sufragista española*, Madrid, 1981. Reeditat el 2006, amb moltes fotografies.

González Vilalta, A. (Introducció i selecció de textos), *La irrupció de la dona en el catalanisme (1931-1936)*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona: 2006.

Lorenzo, A., *Dones republicanes*, CCG Edicions, Barcelona :2006.

Martín i Berbois, J. Ll., *Ignorades però desitjades. La dona política durant les eleccions de la Segona República a Catalunya*, a Contravent, Barcelona: 2013.

Ruiz , R., "La República de las mujeres", a *Espacio, Tiempo y Forma, Serie V, Historia Contemporánea*, Universidad Carlos III, Madrid: 2006, pp. 171-185.

<http://e-spacio.uned.es/fez/eserv.php?pid=bibliuned:ETFSerie5-2006-1012&dsID=Documento.pdf>

Tavera, S., *Federica Montseny: La Indomable. Biografías y memorias*. Temas de Hoy, Madrid: 2005.

Valcárcel, A., *El debate sobre el voto femenino en la Constitución de 1931*, Actas y estudio introductorio, Publicaciones del Congreso de los Diputados, Madrid, 2002.

Vilanova, M., "Circumscripcions, comarques i municipis" a *Atles electoral de la Segona República a Catalunya Vol 1*, , Enciclopèdia Catalana, Barcelona: 2005.

